Otázka: Profese spjaté s výkonem práva

Předmět: ZSV/Právo

Přidal(a): Zuzana Dorážková

- probační úředník
- ombudsman
- státní zástupce

1) Soudce

- Právem pověřená osoba, která vystupuje ve sporu jako třetí osoba a spor rozsuzuje. Jsou to ústavní činitelé nezávislí na vládě, prosazují státní moc.
- Rozsudky jsou podloženy zákony ČR.
- **Podmínky pro výkon:**
    - Věk minimálně 30 let. Bezúhonný, svéprávný občan ČR s magisterským vzděláním na státní vysoké škole v ČR.
    - Složení justiční zkoušky
        - přístup ke zkoušce umožněn po třech letech praxe asistenta soudce (případně lze uznat i jinou praxi)
    - Jmenováni prezidentem ČR bez časového omezení (max. 70 let, výjimku může udělit ministr spravedlnosti).
    - Nově jmenovaní soudci jsou většinou přiděleni na okresní soud.
    - Soudci se zabývají buďto trestním nebo soukromým/civilním/správním právem.
    - **Podjatost soudce** = neschopnost objektivně a nestranně rozhodnout v určité věci
    - **Neslučitelnost funkce:**
        - Poslanec, senátor, prezident, nesmí působit ve státní správě s rozhodující mocí (výjimky), nesmí vykonávat jinou výdělečnou činnost.
    - **Kárná řízení:**
        - Nastává, pokud se soudce dopustí prohřešku

    - Senát rozhoduje a trestá (strhnutí platu, důtka, odebrání funkce)
    - Koná se u Nejvyššího správního soudu
  - Černý talár s fialovým lemováním.

2) Státní zástupce

- Právník, který je přiřazen k určitému státnímu zastupitelství a který vykonává jeho úkoly.
- Dozoruje na vyšetřování policisty, hájí zájmy státu v soudním řízení, podává obžalobu, podává návrhy na zahájení soudního řízení, může působit na úrovni města/obvodu/okresu nebo státu. Když stát někoho žaluje, musí to udělat státní zástupce.
- **Podmínky pro výkon:**
    - Věk nejméně 25 let. Svéprávný, bezúhonný občan ČR s magisterským vzděláním v oblasti práva na české vysoké škole.
    - Složení závěrečné zkoušky a slibu po třech letech praxe – právní čekatel.
    - Souhlas se jmenováním do funkce a s přidělením k určitému státnímu zastupitelství.
- Jmenován ministrem spravedlnosti na dobu neurčitou. Funkce zaniká nejpozději na konci roku, ve kterém dosáhne 70 let.
- **Povinnosti:**
    - Postupovat podle svého nejlepšího svědomí, nesmí se nechat ovlivnit třetími stranami, zachovávat úctu k ostatním zástupcům, povinnost dále se vzdělávat v oboru, zachovávat mlčenlivost.
    - Nesmí vykonávat jinou placenou funkci, kromě správy vlastního majetku, činnosti vědecké/pedagogické…
- Kárné řízení (důtka, snížení platu, odvolání z funkce).
- Černý talár s tmavě červeným lemováním.

3) Advokát

- Svobodné povolání, poskytování právních služeb, zastupování, sepisování smluv, za úplatu.
- Nezávislost na státu, závaznost na příkazy klienta (ale nesmí to být v rozporu s právem).
- Musí být pojištěn proti škodám klienta (3 miliony).

- Zákonná povinnost mlčenlivosti.
- **Podmínky pro výkon:**
    - Členství v **České advokátní komoře**
        - Sdružení advokátů, na základě žádosti, sídlo v Praze, členství povinné
    - Trestně bezúhonný, svéprávný, vystudované právo na české VŠ, advokátní zkouška a slib.
    - Tři roky praxe – advokátní koncipient.
- **Způsob výkonu:**
    - Samostatně
    - Jako účastník sdružení advokátů
    - Jako společník obchodní společnosti
- Advokát **ex offo**:
    - Obviněný musí mít ze zákona advokáta, pokud si jej sám nezvolí, je mu přidělen. Když člověk spor prohraje, musí ho zaplatit.
- **Kárná řízení:**
    - Pokuta, pokud je vyhozen advokátní komorou, už nesmí být znovu advokátem
- Advokát v civilních věcech bez taláru, v trestních věcech (a u Nejvyššího, Ústavního a Nejvyššího správního soudu) černý talár se světle modrým lemováním.

4) Notář

- Osoba pověřená státem k sepisování veřejných listin, přijímání úschov a k některým dalším úkolům. (Soudní komisaři v dědickém řízení, sepisování závětí, dědických smluv, majetkových smluv, sepisují notářské zápisy, provádějí protestaci směnek, vydávají výpisy z katastru nemovitostí, obchodního rejstříku, rejstříku trestů, osvědčují splnění formalit ve vztahu k evropským společnostem).
- **Podmínky pro výkon:**
    - Občan ČR, svéprávný, bezúhonný, vysokoškolské magisterské vzdělání v oboru práva.
    - Alespoň pětiletá notářská praxe (notářský koncipient, kandidát, případně lze akceptovat jinou praxi).
    - Notářská zkouška a slib
- **Notářská komora České republiky**
    - Sídlo v Praze, 8 regionálních notářských komor (sněm, prezidium, prezident, komise)
- Jmenován ministrem spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky.
- Omezený počet, určuje ministr spravedlnosti.

- Notář může zaměstnávat koncipienta, kandidáta, tajemníka a další pověřovat je úkoly při výkonu svého povolání.
- **Neslučitelnost funkce:**
    - Nesmí vykonávat jinou výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku, výkonu funkce poslance, senátora nebo zastupitele obecního nebo krajského zastupitelstva, činnosti vědecké, publikační, pedagogické, tlumočnické, umělecké…
- **Kárná řízení:**
    - V případě závažného nebo opakovaného porušení nebo zanedbání povinností.
    - Narušení důstojnosti notářského povolání.
    - Písemné napomenutí, pokuta až do stonásobku minimální výše měsíční mzdy, odvolání z funkce.
    - Po odvolání nemůže být pět let znovu notářem.

5) Exekutor

- Svobodné právnické povolání, které podle exekučního řádu zajišťuje provádění exekucí.
- **Podmínky pro výkon:**
    - Svéprávný, bezúhonný občan ČR, české vysokoškolské vzdělání v oblasti práva, alespoň tříletá praxe, exekutorská zkouška.
- Jmenován ministrem spravedlnosti po složení slibu.
- **Co dělá?**
    - Běžná exekuce k vymožení zaplacení částky, obstavení účtu, srážky z příjmu, prodej movitých a nemovitých věcí.
    - Exekuce ke splnění jiné nepeněžní povinnosti (vyklizení, odebírání věcí, rozdělení společných věcí, provádění prací a výkonů.
    - Exekuce na obchodní podíly, patenty, licence, ochranné známky, akcie.
    - Oprávnění vést exekuci prodejem zástavy.
    - Odměnu soudního exekutora hradí dlužník.
- Sdruženi v **Exekutorské komoře ČR**
    - Do 2012 Brno, nyní Praha
    - Správa soudních exekutorů a dohled nad jejich činností.
- **Kárná řízení:**
    - Porušení právních nebo stavovských povinností exekutora, narušení důstojnosti povolání, ohrožení důvěry ve výkon exekuční činnosti.
    - Speciální kárný senát Nejvyššího správního soudu
    - Písemné napomenutí, veřejné napomenutí, peněžitá pokuta, odvolání.

6) Ombudsman

- Mimosoudní kontrolní úřad, který je státem pověřen k řešení stížností jednotlivců na jednání veřejné správy.
- Oficiálně **Veřejný ochránce práv**.
- **Podmínky pro výkon:**
    - Volen parlamentem na návrh prezidenta a senátu (na šest let), měl by být politicky nezávislý.
    - Může mít všeobecnou nebo regionální působnost.
- Nemá oprávnění měnit či rušit státní rozhodnutí, může provádět vlastní šetření. Může podat návrh k nápravě, nebo poskytnout stěžovateli doporučení, jak v dané věci postupovat.

7) Probační a mediační služba

- Organizační složka ČR, která provádí úkony probace a mediace ve věcech projednávaných v trestním řízení, ochranu komunity a prevenci kriminality.
- **Probace** = dohled nad obviněným, obžalovaným nebo odsouzeným, kontrola výkonu těch alternativních trestů, ve kterých byly uloženy nějaké povinnosti nebo omezení, dále sledování chování odsouzeného ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.
- **Mediace** = forma mimosoudního řešení sporu za účasti 3. nezávislé osoby (mediátora), která podporuje komunikaci mezi osobami na konfliktu zúčastněnými.
- Dohled nad činností provádí ministerstvo spravedlnosti.
- Dělí se na úředníky a asistenty, v čele spojí ředitel.
- **Podmínky pro výkon:**
    - **Úředníci:**
        - Bezúhonný, svéprávný, magisterské vzdělání ve společenskovědní oblasti, složení odborné zkoušky.
    - **Asistenti:**
        - Věk 21 let, svéprávnost, bezúhonnost, středoškolské společenskovědní vzdělání.